

B I L T E N

Broj 8

16. jul 2014.

026/711-035, E-mail: info@psssd.org.rs
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo

Sadržaj:

Radovi u voćarstvu u mesecu julu.....strana 3
(Biljana Nikolić, dipl.inž.voćarstva i vinogradarstva

Zaštita voća i vinove loze u mesecu julu .....strana 4,5
Slavica Stojkić, dipl.inž.polj. za zaštitu bilja

Zaoravanje žetvenih ostataka.....strana 6
Dragomir Radić, dipl. inž. polj.za ratarstvo i povrtarstvo

Dezinfekcija vinskih podruma.....strana 6
Vida Evstratiev, dipl.inž.polj. za prehramb. tehnologiju

Tiraž:300

VOĆARSTVO I VINOGRADARSTVO

Radovi u voćarstvu i vinogradarstvu u mesecu julu

Mesec juli je period u voćarstvu gde pojedine vrste voća kao što su jagoda, višnja, trešnja i malina su praktično završile proizvodnu godinu. Iz ovih razloga je potrebno da kod ovih vrsta voća izvršimo završne radnje kako bi ušle spremne u iduću proizvodnu godinu.

Priprema roda jagode za narednu godinu počinje završetkom berbe. Rodni potencijal za narednu godinu formira se tokom septembra pa sve do polovine novembra. U to vreme odvija se diferenciranje cvetnih pupoljka. Koliko će se diferencirati cvetnih pupoljaka najviše zavisi od primenjenih agrotehničkih mera posle berbe – uklanjanje stolona, održavanje i obrada zemljišta, uništavanje korovskih biljaka, đubrenje, navodnjavanje i zaštita od biljnih bolesti i štetočina. Jedna od značajnih operacija je uklanjanje lisne mase, čime se postižu fitohigijenski efekti, jer se uklanja staro lišće koje na sebi nosi razne patogene gljivice.

Površine pod trešnjom i višnjom, gde je skinut plod, potrebno je da se istretiraju nekim preparatom koji suzbija ljubicastu pegavost lista kao i insekticidom protiv vaši i žilogriza. Pošto je pri berbi došlo do lomljenja grancica i grana potrebno je da se iste odstrane, primeniti mere zelene rezidbe. Pošto je bilo u junu dosta padavina, u voćnjacima ima dosta korova pa je potrebno da se međuredno unište, plićom obradom, a u redu izvrši tretiranje preparatom na bazi Glifosata. Skidanje plodova maline je pri kraju, pa preporučujemo proizvođačima, da čim završe ovu radnju pristupe skidanju dvogodišnjih lastara orezivanjem u osnovi, iste treba odstraniti iz zasada. Po završetku ove operacije obavezno izvršiti tretiranje protiv bolesti i štetočina. Izvršiti međurednu obradu kao i plitko prašenje u redu.

Akcent treba staviti na dopunske mere rezidbe kako u voćarskim zasadima tako i u vinogradima, pogotovo kada je vinova loza u fazi bujnog prirasta pa je potrebno da stalno vršimo zakidanje zaperaka. Obim izvođenja zelene rezidbe u rodnim vinogradima zavisi od kvaliteta obavljene osnovne rezidbe. Ako se pri osnovnoj rezidbi ostavi dovoljan broj rodnih okaca onda je ova mera svedena na minimum. Grozd je u fazi zatvaranja, pa je potrebno pri zaštiti da se uz ostale preparate doda i neki preparat koji će spreciti pojavu truleži.

ZAŠTITA VOĆA I VINOVE LOZE U JULU

JABUKA

Jabuka se nalazi u fenofazi porasta plodova. U zasadima gde su prisutni simptomi od primarnih infekcija ove bolesti, i dalje treba nastaviti sa suzbijanjem gljive *Venturie* sp. tj. štiti plodove od sekundarnih infekcija. Od fungicida koristiti: MANKOGAL, ANTRACOL, FOLIKUR, BRAVO, PENKOZEB, AGRODIN, MERPAN, DELAN, POLYRAM, PYNOZEB. Pepelnicu i dalje suzbijati sistemskim preparatima u intervalu od 10-15 dana, posebno u voćnjacima gde su prisutni simptomi: TOPAS, SECVENCA, AKORD, SYSTHANE, SABITHANE, NIMROD, FLINT PLUS.

Za suzbijanje lisnih vaši koristiti: ACTARU, MOSPILAN, VOLLEY, WARRANT, PRESTIGE, CONFIDOR, TONUS, AFINEX. U slučaju jačeg napada od ove štetočine tretiranje ponoviti u roku od 7- 10 dana.

Jaja jabukinog smotavca se nalaze pred piljenje i treba ih suzbiti sledećim insekticidima: RUNNER + MOSPILAN; NURELLE D; HARPUN, MATCH, CORAGEN.

KRUŠKA

U zasadima kruške registrovan je jak napad kruškine buve, medne rose koja otežava suzbijanje ove štetočine, kao i simptomi gljive čađavice, koja je sekundarni parazit usled pojave kruškine buve.

Velika prisutnost kruškine buve u mnogim zasadima uzrokovana je :

1. Zasadi koji su đubreni azotnim đubrivima i koji su u sistemu navodnjavanja, imaju intenzivniji porast letorasta i atraktivniji su za kruškinu buvu.

2. Primena hemijskih sredstava u velikoj meri je uslovlila različitost populacije buve –prisutnost različitih larvenih stadijuma

U voćnjacima sa najvećim potencijalom štetočine prisutni su svi razvojni stadijumi(imago, sveža jaja, larve). Obzirom da je počela berba letnjih sorata kruške u takvim zasadima preporučuje se pranje velikom količinom vode, sirćetom i deterđentom.

U većini zasada kruške prisutna je sorta Viljamovka koja se bere polovinom avgusta, tako da se mogu koristiti insekticidi, ali treba voditi računa o karenci.

Preporučuje se primena insekticida na bazi (spirotetramat) preparat MOVENTO 100 SC u konc. 0,15%. Takođe se mogu koristiti i preparati na bazi abamektina KRAFT , ABASTATE, VERTIMEC u konc. 0,15%. Zatim, mogu se upotrebiti insekticidi na bazi imidakloprida : CONFIDOR, IMIDOR, WARRANT, MACHO, NUPRID, koji imaju sistemsko delovanje i larve ih unose hraneći se na mladom tkivom kruške.

Za razlaganje medne rose koristiti okvašivač Sylwet L-77 u konc 0,03%

ŠLJIVA

U ovom periodu šljivu (pozne sorte) treba zaštititi od šljivinog smotavca, koji izaziva crvljivost plodova kao i od trulži plodova. Voditi računa o karenci primenjenih preparata.

VIŠNJA

Posle berbe višnju obavezno zaštititi od pegavosti lista (simptomi su već prisutni na listu višnje). Usled jačeg napada mogu dovesti do potpunog opadanja lišća. Koristiti sledeće preparate: DITHANE, MANKOGAL, ANTRACOL, SYLLIT, OCTAVE. Usled visokih temperature može doći do pojave grinja, koje izazivaju pojavu rdaste boje na naličju lista, a krajnji stadijum je opadanje lišća (nekada i potpuna defolijacija). Za suzbijanje grinja koristiti: VERTIMEC, ABASTATE, DEMITHANE, ARMADA.

VINOVA LOZA

Vinova loza se nalazi u fazi intenzivnog porasta bobica tj. u fazi zatvaranja grozda.

U mnogim vinogradima pristni su simptomi plamenjače na listu, a u nekim vinogradima i na grozdu u vidu beličaste prevlake. Kasnije, napadnute bobice se smežuraju i suše. Ovako jak napad plamenječe uzrokovan je smenjivanjem kišnog i sunčanog vremena tj. ostvarivanjem optimalnih uslova za njenu pojavu. Zato i dalje je treba suzbijati sistemčnim preparatima: RIDOMIL GOLD, ALIJANSA , CURZATE, EQUATION PRO,FOSTONIC, QUADRIS, PERGADO, ACROBAT, FORUM STAR, MIKAL FLESH, VERITA, CABRIO TOP, za suzbijanje pepelnice(koja je prisutna na grozdu) dodati: CRYSTAL,TILT, TOPAS, FALCON, FOLICUR, IMPACT, OLYMP, AKORD, POSTALON, COLLIS uz dodatak preparata na bazi SUMPORA koji deluje i na eriofidne grinje.

simptomi plamenjače na listu

simptomi plamenjače na grozdu

Zaoravanje žetvenih ostataka

Količina organske materije, koja ostaje posle žetve nekog useva, približno je jednaka prinosu zrna; tako, posle žetve pšenice ostaje 4-5 t/ha slame, a posle žetve kukuruza 6-7 t/ha kukuruzovine. Ovo su dve najčešće kulture kod nas, ali isto tako su važni i žetveni ostaci od suncokreta, soje, uljane repice i lišća i glave šećerne repe. U želji da sačuvamo što više organske materije u zemljištu, zaoravanje ima prednosti u odnosu na spaljivanje ili ostavljanje na površini. Spaljivanje žetvenih ostataka je zabranjeno, a na taj način se gubi 100 % organske materije, ubijaju se mikroorganizmi u površinskom sloju koji postaje sterilan kao cigla. Zaoravanjem žetvenih ostataka vraćamo organsku materiju u zemljište, koja se u toku jedne godine mineralizuje zbog pojačane mikrobiološke aktivnosti. Ovo pozitivno utiče na vodno-vazdušne osobine zemljišta, pojačava se disanje, oslobađa se ugljendioksid pomoću koga biljke stvaraju veću masu, poboljšava se struktura i rastresitost do dubine zaoravanja. Usled pojačane aktivnosti bakterija, koje koriste azot za izgradnju svog tela iz raspoložive rezerve zemljišta i imaju veću konkurentnu sposobnost, može da se javi „azotna depresija”, koja se prevazilazi dodavanjem 40-50 kg/ha čistog azota. Pri ranom zaoravanju leti može se očekivati razgradnja u toplom delu godine, ma da se glavna razgradnja očekuje sledećeg proleća, kada ima više rezervne vlage u zemljištu. Radi brže mineralizacije i razgradnje organske materije, mogu se koristiti i mikrobiološka đubriva. Prilikom brze razgradnje žetvenih ostataka nestaje hrana za izazivače biljnih bolesti, kao i za štetne insekte, pa se tako indirektno utiče na smanjenje zaraze. Nadzemni ostaci mogu da se unesu u zemljište plugom, frezama ili tanjiračama. Najbolji unos je frezama, ali one imaju mali učinak. Ipak se najviše koriste plugovi, a za to su najpogodniji oni sa visokim klirensom, kod kojih ne dolazi do „gušenja”.

Dezinfekcija vinskih podruma

Nažalost malo naših vinogradara može se pohvaliti da poseduju podrum koji bi barem donekle odgovarao zahtevima savremene vinifikacije. Po pravilu to je jedna prostorija gde se grožđe prerađuje, šira vri i vino dozreva. Podrumi su uglavnom tako građeni da se u njima ne može održati odgovarajuća temperatura, koja je neophodna za pravilno vrenje šire i negu vina. A o čistoći nekih podruma posebno da i ne govorimo. Podrum u kojem se grožđe prerađuje, šira vri (vrionica) i prostorija za negu vina, mora se držati u besprekornoj čistoći. Potrebno ga je neposredno pre berbe detaljno očistiti, zidove okrečiti krečnim mlekom. Recept za to vrlo je jednostavan. U 10 litara vode stavimo kilogram živog kreča i 20 dekagrama sumpora u prahu. Kad se zidovi osuše preporučuje se prskanje rastvorom plave galice, I ovde je recept jednostavan. Pripremi se pet postotni rastvor galice, a time se sprečava razvoj plesni. Dan pre prerade grožđa potrebno je podrum dezinfikovati. To se obavlja sumpor dioksidom. Na metar kubni prostora zapalimo 1 do 2 sumporne trake. Možemo zapaliti i elementarni sumpor u prahu. Na svaki kubni metar prostora potrebno je 30 grama sumpora. Palimo ga u zemljanim posudama, postavljenim na više mesta, jer gasni sumpor, kao teži, pada prema podu. Nakon 5 - 6 sati prostorije dobro provetriti.

Cena povrća - zelene piface u Srbiji za period 30.06. - 06.07.2014. godine

Jedinična mjera din / kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMJERNE CENE	
	Bogalj Iskani Bogalj Srednja Cibak Mogilovac Kraljevo Lopik Niš Pind Pozarevac Srebrenica Vrnja Zlatar	150	150	180	150	130	80	180	100	180	Klastra Novi Sad Pančevo Senta Srebrenica Sibola Zlatar	150	100	150	100	150	250
Burenja-Zula (String beans yellow)	150	150	180	150	130	80	180	100	180			150	100	150	100	150	250
Brokoli (Broccoli)	250	250	150		200	150	300					300	250	250	100	250	250
Ulja (Melon)	00	00	80	70	30	60	100	80	100	00		100	80	80	80	80	80
Kamel (Cauliflower)	150	200	150	150	150	160	70	200				200	150	120	100	150	150
Kračava-salati (Cucumber bar salad)	70	70	80	80	70	50	60	70	60	60	70	70	60	60	80	70	70
Krompir (Potato)	70	70	50	36	60	80	50	50	50	50	70	60	40	30	50	50	50
Krompir mlaci (Potato Baby)	50	50	50	46	50	40	60	50				80		50	50	50	50
Kupus (Cabbage)	60	60	40	40	60	40	35	40				50	50	40	35	40	40
Luhanića (Wanzenellum)	70	60	50	50	50	40	50	40				60	60	70	50	50	60
Luk beli (Celtic)	450	300	470		400		300					300	250	200	250	300	250
Luk crni mladi (Spring onion)	80	30	28		30		20	15	80			20		30	30	30	30
Luk crni (Onion)	70	70	50	50	50	50	60	60	50	70		60	60	40	50	60	60
Peperon belina (Pepper-bell)	120	120	90	90	80		100	100	80			140	100	100	100	100	100
Peperon crni (Pepper-black)	150	150	370	150	130		100	100	100	90		140	120	100	100	100	100
Paradajz (Tomato)	120	120	100	50	100	80	80	80	70	100	110	100	120	80	100	100	100
Pasulj beli (Beans white)	100	400	250	300	300	350	350	320	320	360		350	300	320	350	350	350
Špinat (Spinach)	200	200			100		150					170	120		200	120	120
Trkva (Zucchini)	50	50	40	25	50	30	50	70	50	60		40	40	40	50	50	40
Zelena salata kornad (Lettuce plants)	60	60			30	35	30	30	30	30		60	40	30	30	30	30
Savarepa (Carrot)	80	70	50	50	60	50	50	50	70	50	80	70	80	50	50	50	70

Cene voća - zelene pijsce u Srbiji za period 30.06. - 06.07.2014. godine

Jedinica mere (kg)	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					OSTALIM IME CENE					
	Beograd Kalemeg Beograd Starija Cacak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Prok	Potrebac	Smolava	Vrnja	Zajcar	Kinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S. Mitrova	Subotica	Zrenjanin	SREBIA	CENTRALNA SREBIA	VOJVODINA	
Barene (Banana)	150	130	120	110	120	130	120	130	120	130	140	120	130	140	120	130		130	130	130	130
Brokovi (Broccoli)	80	80	80	40	70	70	60	100	00	50	80	80	80	50	80	80	50	80	80	80	80
Grejfrut (Grapefruit)	150	130			120	120					120	200						150	120		120
Jabuka, starod (Apples old)	120	100		100							100							100	100		100
Jabuka, slatki (Apples sweet)	150	130	120	120		150		150	130	90	130	140						130	130		130
Jabuka, slatki, delikate (Apples Golden Delicious)	150	130	130		150			150	130	110	130	140						130	130		130
Jabuka, slatki, Smit (Apples Granny Smith)	80	100	50	50	110	80	50	50	50	50	80	120	60					50	50		50
Jabuka, ostali (Apples other)	80	100	80	100	100	80	120	70	150	130	100	80	90					60	60		60
Kajsija (Apricot)		100	80	80	80	150	130				100	250	100					80	80		80
Kruska (Pear)		100	80	80	80	150	130				100	250	100					80	80		80
Limun (Lemon)	250	250			250	220	200	210		200	250	250	220					250	250		250
Malina (Raspberry)	400	400	300		300	300		300		300	300							300	300		300
Makarna (Macaroni)	100	120	80	70	80	100	90	40	80	70								80	80		80
Orah (Walnut)	900	1000	800	900	1000	700	700	650		1000	800							1000	1000		1000
Pomaranča (Orange)	150	130	150		100	120	00	160	150		100	130	110					130	130		130
Tršnja (sweet cherry)	150	100		150	150	170		120		170								150	150		150
Višnja (cherry)	80	70	100	10	120	100	50	70	70	40	60	80						80	80		80